

A helytelen lakossági tüzelésnek tulajdonítható légszennyezettség egészséghatása

Dr. Szigeti Tamás

Nemzeti Népegészségügyi Központ

**Fűts okosan! konferencia
Budapest, 2018.11.07.**

Levegőminőség szerepe I.

A hazai környezet-egészségügyi kutatások az Egészségügyi Világszervezet (WHO) vizsgálataival összhangban megállapították, hogy a kül- és beltéri levegőszennyezés miatt Magyarországon évente körülbelül 8 000 - 10 000 ember hal meg idő előtt.

A kutatási adatok az mutatják, hogy a gyermekek életesélyeit 6-18 hónappal csökkentheti a szennyezett levegő.

Levegőminőség szerepe II.

A Nemzeti Népegészségügyi Központ által rendszeren végzett felmérések alapján a krónikus légúti hurutban szenvedő kisiskolások aránya magasabb azokban a térségekben, ahol a helytelen lakossági fűtési módok alkalmazása jelentősebb.

Melyik a legfontosabb légszennyező egészséghatás szempontjából?

$PM_{2.5}$

O_3

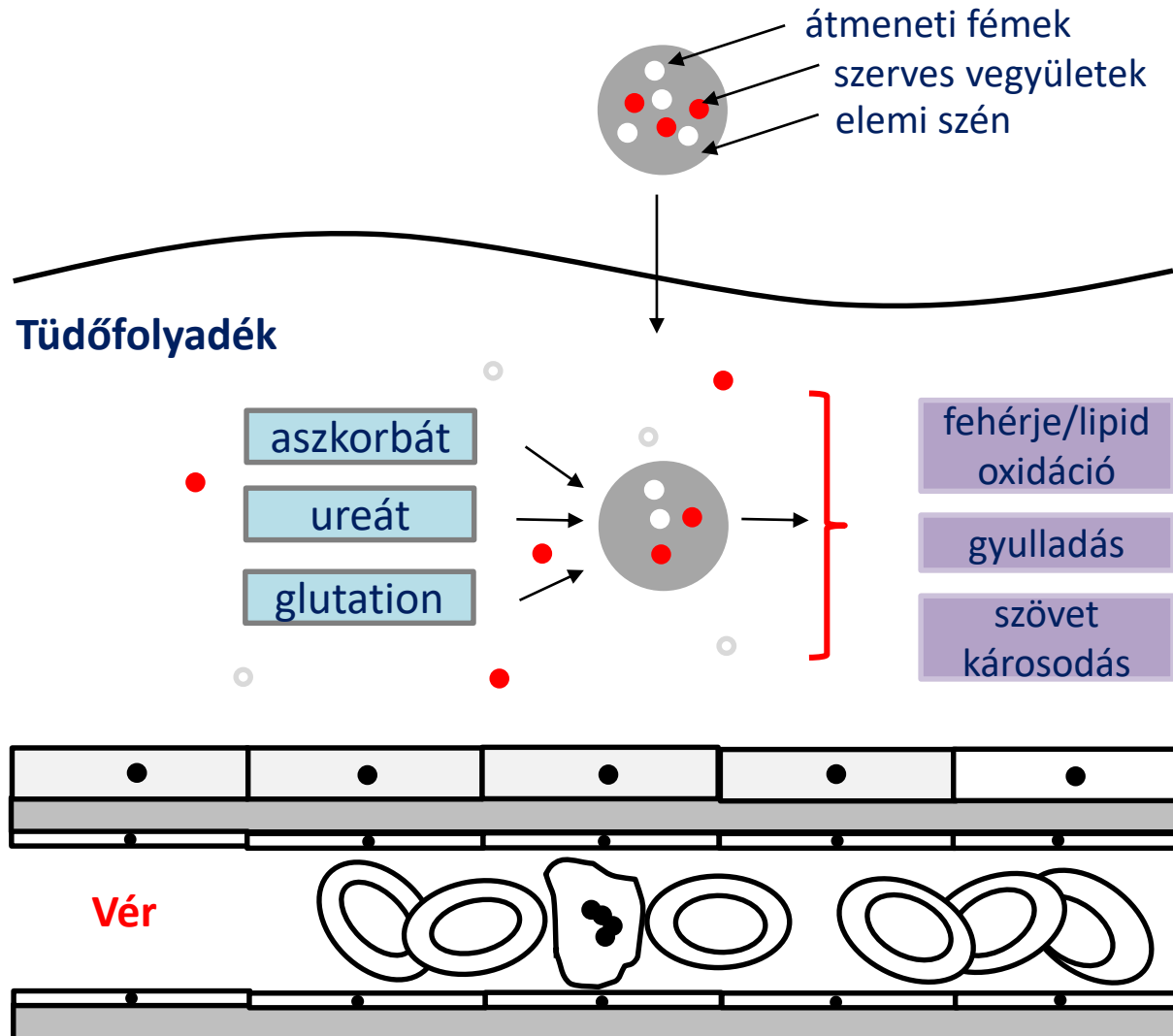
SO_2

NO_x

CO

...

Az egészséghatás kialakulása

légzőszervi
megbetegedések

szív- és érrendszeri
megbetegedések

kognitív funkciók
romlása

Az egészséghatás számítása

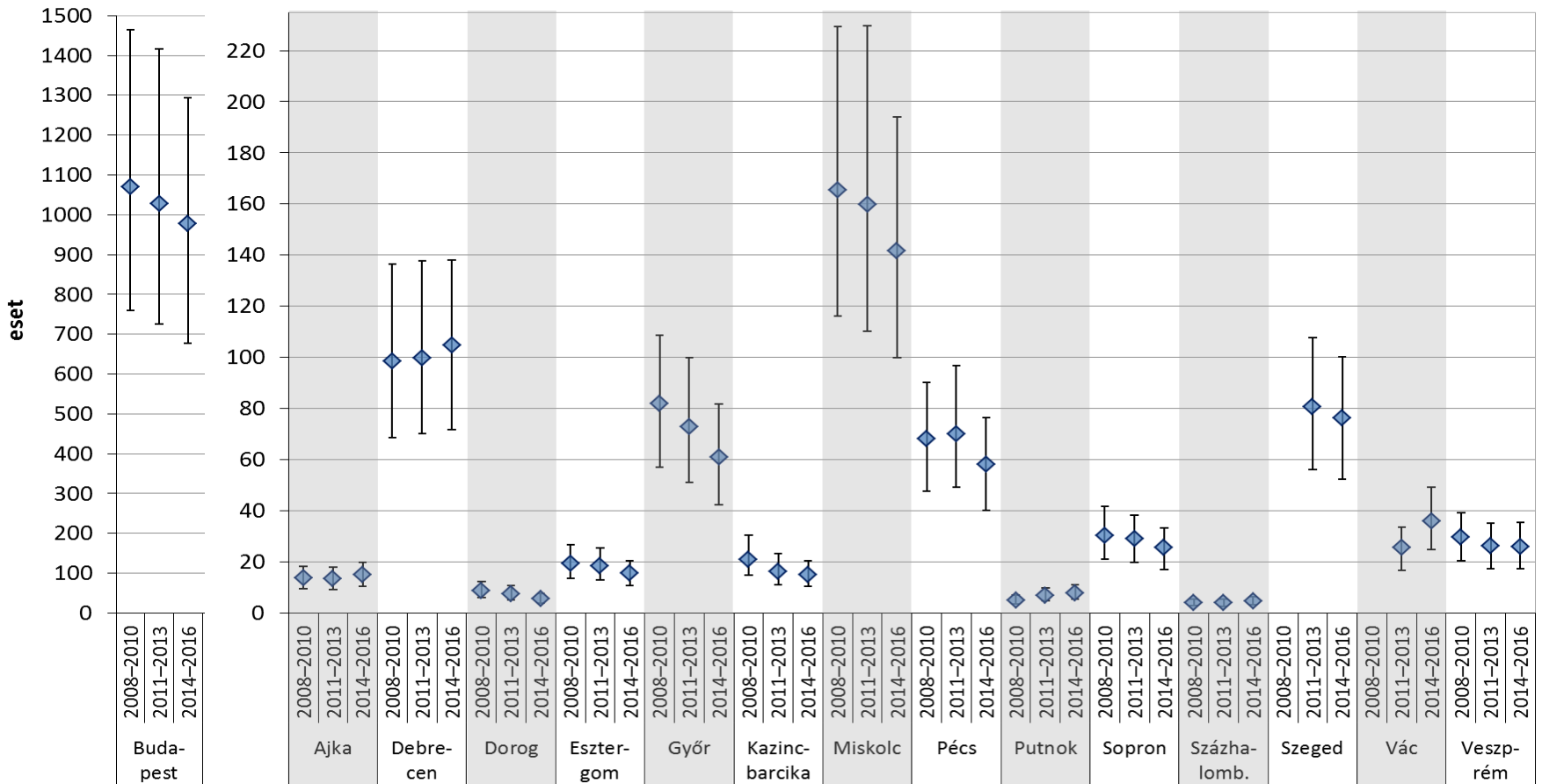
Egészségügyi Világszervezet által fejlesztett szoftver:

AirQ+

- légszennyezők: $PM_{2.5}$, O_3 , NO_2
- hatások: rövid és hosszú távú
- bemenő adatok: légszennyezettségre, lakosságra és egészségügyre vonatkozó adatok
- kétféle számítási mód (log-lineáris módszer, integrált expozíció-válasz modell)
- elemzés (15 város, 2008-2016, 3 éves felbontásban)

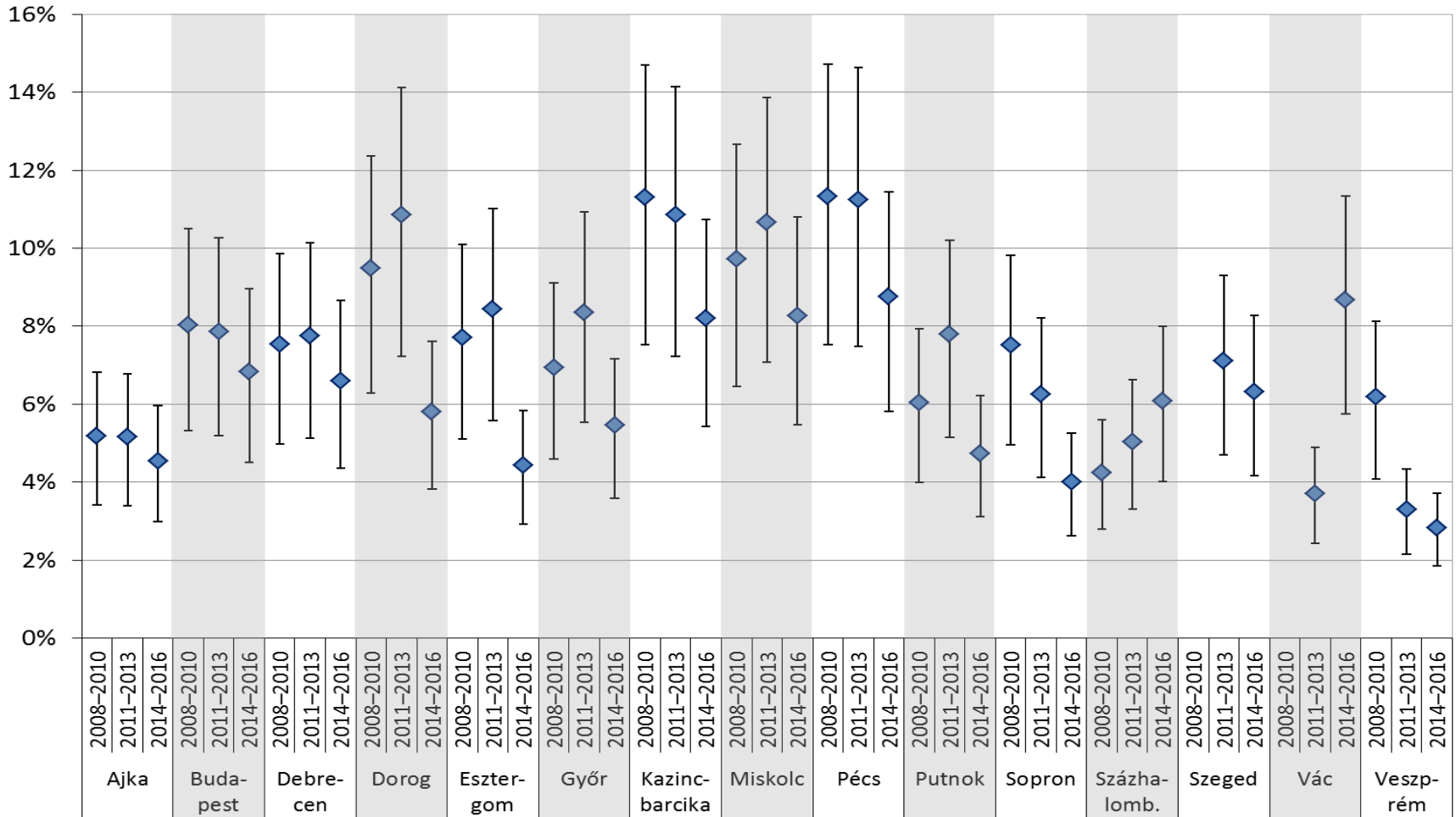
AIRQ+ - Hosszú távú hatások I.

10 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ éves átlagot meghaladó $\text{PM}_{2.5}$ szennyezésnek tulajdonítható összes halálok (BNO-10: A00–R99) miatt idő előtt meghaltak becsült száma (30 évnél idősebbek)

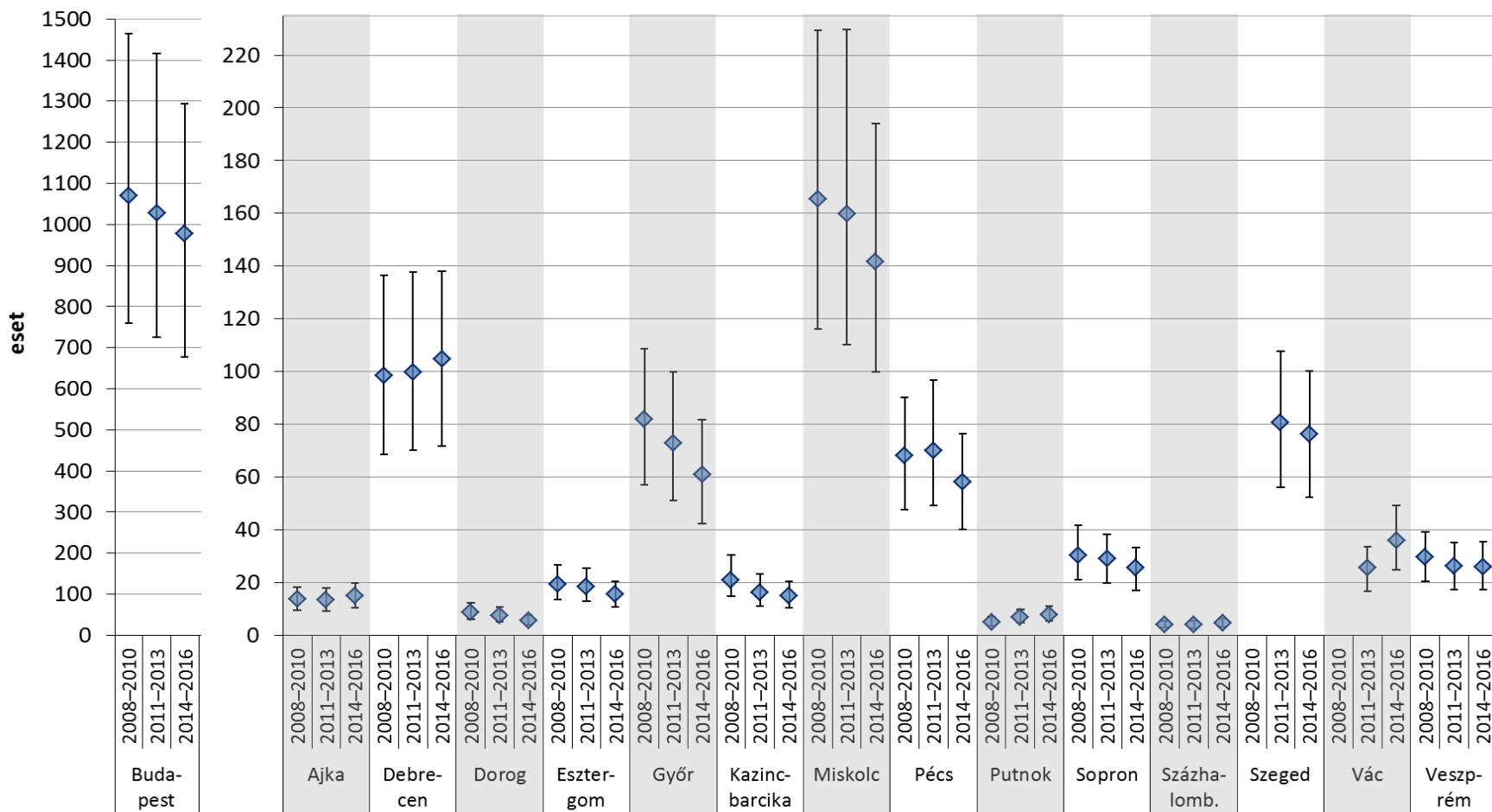
AIRQ+ - Hosszú távú hatások II.

10 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ éves átlagot meghaladó $\text{PM}_{2.5}$ szennyezésnek tulajdonítható összes halálok (BNO-10: A00–R99) miatt idő előtt meghaltak becsült száma (30 évnél idősebbek)

AIRQ+ - Hosszú távú hatások III.

PM_{2.5} szennyezésnek tulajdonítható ischaemiás szívbetegségek (BNO-10: I20–I25) miatt idő előtt meghaltak becsült száma (25 évnél idősebbek)

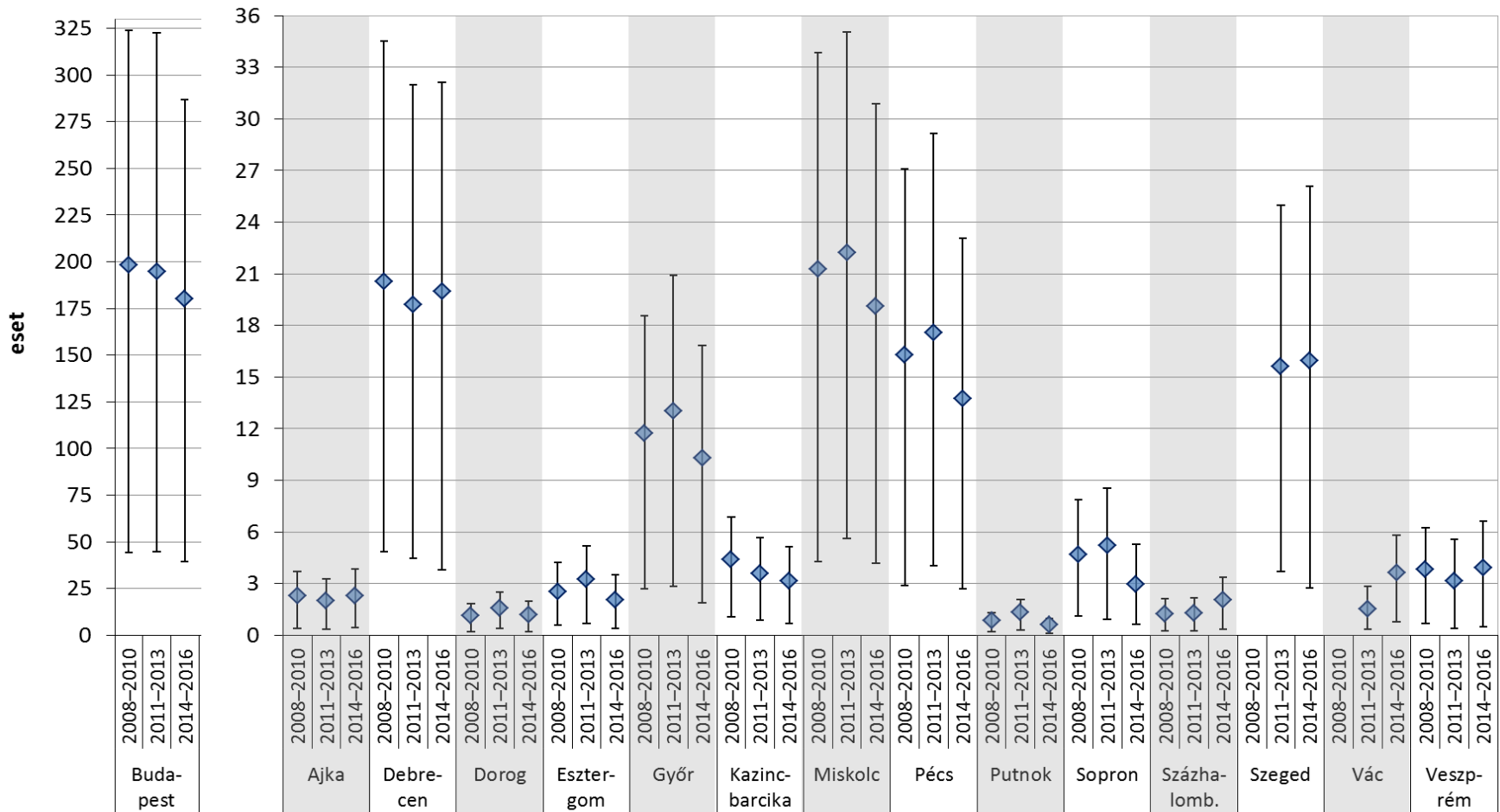

Arány: 13 - 23%

AIRQ+ - Hosszú távú hatások IV.

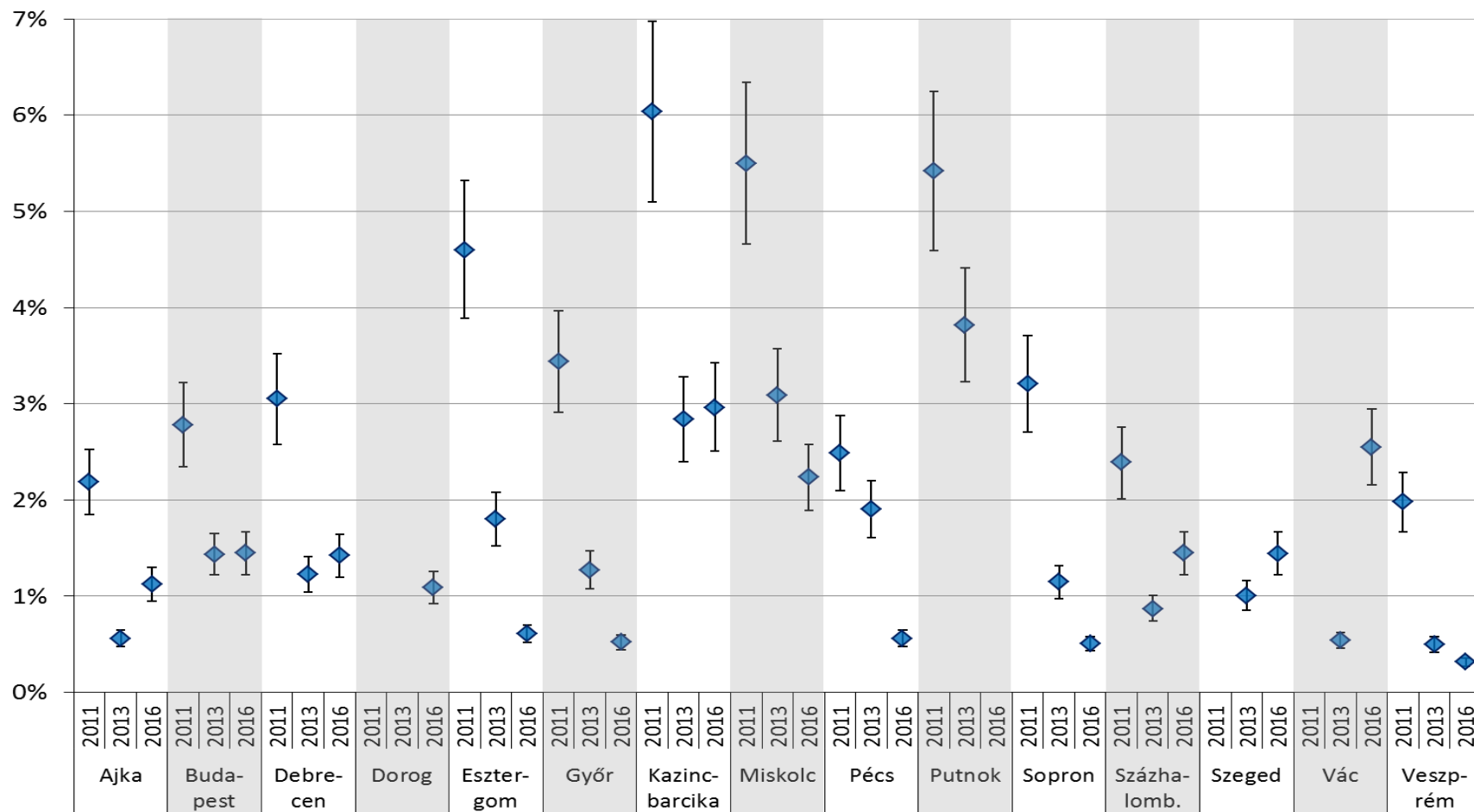
PM_{2.5} szennyezésnek tulajdonítható légcső, hörgő és tüdőrák (BNO-10: C33–C34, D02.1–D02.2, D38.1) miatt idő előtt meghaltak száma (25 évnél idősebbek)

Arány: 7 - 16%

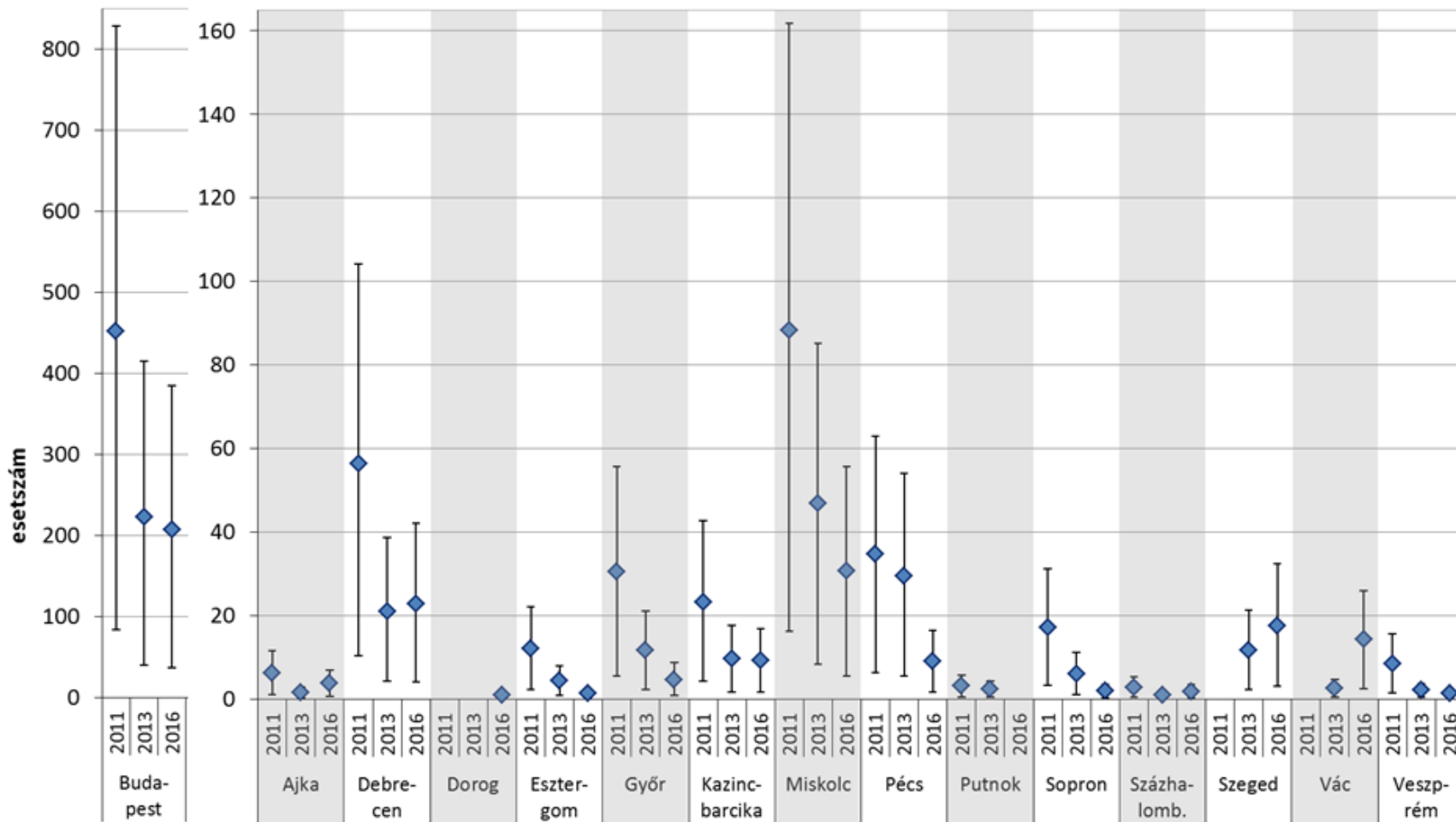
AIRQ+ - Rövid távú hatások I.

25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ napi átlagot meghaladó $\text{PM}_{2.5}$ szennyezésnek tulajdonítható kiesett munkanapok aránya a vizsgált városokban

AIRQ+ - Rövid távú hatások II.

25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ napi átlagot meghaladó $\text{PM}_{2.5}$ szennyezésnek tulajdonítható keringési betegségek (BNO-10: I00–I99) miatti kórházi betegfelvételi esetszámok a vizsgált városokban

Egészség hatás - Helytelen lakossági tüzelés

Mekkora egészség hatás tulajdonítható a helytelen lakossági tüzelésnek?

- Forrásazonosítás szükséges

Az egészség hatás megállapításához meg kell határozni a marker és a biomarker vegyületeket is.

- Humán biomonitoring vizsgálat

Pl.: marker: PAH vegyületek

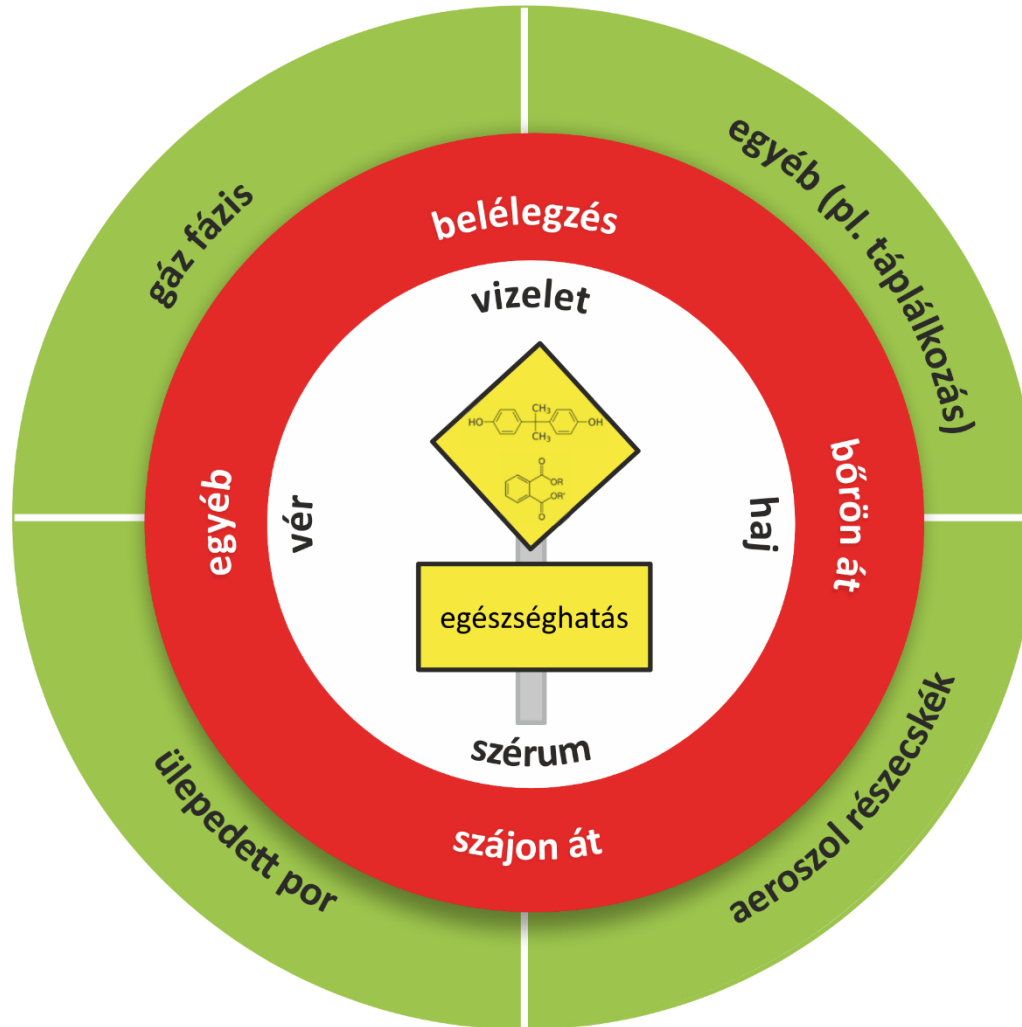
biomarker: hidroxipAH vegyületek

A helytelen lakossági tüzelésből származó légszennyezettségnek tulajdonítható egészséghatás

Új kutatási projekt az NNK-ban

- Tüzelés kapcsán marker és biomarker vegyületek azonosítása
- Két település kiválasztása
- Levegőminőség vizsgálata 1 éven keresztül
- Humán biomonitoring vizsgálat
- Összefüggések vizsgálata (pl.: légszennyezettség vs. megbetegedések)

A környezet és az egészséghatás

Köszönetnyilvánítás

Málnási Tibor

Péter Balázs

Balogh Boglárka Sára

Dr. Páldy Anna

Agrárminisztérium

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

FÜTS OKOSAN!
A tisztább levegőért